ПРЕПОРЪКИ

ПРЕПОРЪКА (ЕС) 2020/1364 НА КОМИСИЯТА

от 23 септември 2020 година

относно законните пътища за закрила в ЕС: насърчаване на презаселването, хуманитарния прием и допълнителни други възможности

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 292 от него,

като има предвид, че:

(1) Броят на бежанците и други лица, нуждаещи си от международна закрила, се увеличава в световен план. Поради това е необходимо да се засили капацитетът на Съюза да изпълнява моралния си дълг за предоставяне на ефективна помощ. Всички държави членки следва да участват в колективните усилия на Съюза за проява на солидарност към нуждаещите се от международна закрила, като предлагат законни пътища за влизане в Съюза и разширяват пространството на закрила извън него.

(2) С настоящата препоръка се цели да се подпомогнат постоянните усилия на държавите членки за осигуряване на законни и безопасни канали за достъп за нуждаещите се от международна закрила, както и за увеличаване на тези канали. По-специално целта на препоръчаното действие е да се покаже солидарност с държавите, които не са членки на ЕС, при разселването на голям брой нуждаещи се от международна закрила, както и да се допринесе за международните инициативи за разселване и хуманитарен прием и за по-доброто общо управление на миграцията.

(3) Съюзът работи върху развиването и разширяването на пространството на закрила в държавите на транзитно преминаване или на дестинация, както и в първите страни на убежище, за да помогне на нуждаещите се от международна закрила, мигрантите, които са особено уязвими, и приемащите общности. Регионалните програми за развитие и закрила ([1]) в Африканския рог, Северна Африка и Близкия изток съдействат, наред с другото, за запазване и подобряване на пространството на закрила чрез развиване на капацитета на националните системи и подкрепа за органите и гражданското общество. Те осигуряват закрила чрез предлагането на пряка помощ на нуждаещите се от международна закрила. Всички действия се извършват от партньори по изпълнението. Програмите подкрепят трайни решения за нуждаещите се от международна закрила, по-специално разселване, чрез извършване на скрининг и регистрация, улесняване на ефективното предоставяне на статут на бежанец и пряко подпомагане на операциите по разселване, осъществявани от Службата на върховния комисар на ООН за бежанците (ВКБООН). Държавите членки се приканват да участват активно в качеството си на членове на консорциума или да допринесат финансово за подпомагането и изпълнението на регионалните програми за развитие и закрила, за да се укрепи външното измерение на политиката на ЕС в областта на миграцията.

(4) Презаселването е важен инструмент, с който се предлага защита на нуждаещите се от международна закрила и се демонстрира глобална солидарност с държавите извън ЕС, за да им се помогне да се справят с големия брой лица, бягащи от война или преследване. То е ключов елемент от общата политика на Съюза в областта на убежището и миграцията: предлага безопасни и законни пътища за нуждаещите се от закрила и така помага за спасяването на човешки живот, за намаляването на незаконната миграция и за противодействието на бизнес модела на мрежите за контрабанда на хора. Презаселването е също така важна и неразделна част от всеобхватния подход към миграцията, когато се привлича участието на партньорските държави в дейности във всички области, свързани с миграцията.

(5) ВКБООН потвърди, че високите равнища на нуждите от презаселване се запазват — 1,44 милиона случая през 2020 г. Очаква се през следващите години този брой да нарасне.

([1]) Съфинансирани от бюджета на Съюза и изпълнявани от консорциуми, ръководени от държавите членки.

(6) През декември 2019 г. се проведе първият Глобален форум за бежанците, на който бе разгледан напредъкът по изпълнението на Глобалния пакт на ВКБООН за бежанците ([2]). На форума беше мобилизирана широка международна подкрепа за търсенето на трайни решения за бежанците по света, в това число решения за презаселване и увеличаване на числеността и набора от законни пътища за нуждаещите се от международна закрила. Тригодишната стратегия на ВКБООН (2019—2021 г.) относно презаселването и допълнителните възможности съдържа пътна карта за тяхното разширяване чрез предлагането на повече места, мобилизирането на повече участници и изграждането на по-гостоприемни общества. За да могат да играят водеща роля по отношение на презаселването в световен план, държавите членки се приканват да подкрепят изпълнението на стратегията и да противодействат на настоящата тенденция на намаляване на броя на държавите на презаселване по света и рязък спад на ангажиментите за презаселване ([3]).

(7) От 2015 г. насам две успешни програми за презаселване, които се подкрепят финансово от ЕС и в които участва значителен брой държави членки, помогнаха на над 70 000 души от най-уязвимите лица, нуждаещи се от международна закрила, да намерят подслон в Съюза. Между 2015 г. и 2018 г., когато ситуацията с презаселването значително се промени в световен мащаб, годишните презаселвания към държави членки се увеличиха три пъти, като делът на ЕС в световното презаселване нарасна от по-малко от 9 % преди 2016 г. на 41 % през 2018 г. Това увеличаване показва ползата и потенциала от сътрудничеството и координирането на равнище ЕС в областта на презаселването. То показва също така колко е важно финансирането от бюджета на ЕС — за периода 2015—2020 г. бяха заделени 1 милиард евро за пряко подпомагане на усилията за презаселване на държавите членки.

(8) Съгласно първата схема на ЕС за презаселване ([4]) държавите членки, заедно с асоциираните държави по Регламента „Дъблин“, се договориха за презаселването на 22 504 нуждаещи се от международна закрила от Близкия изток, Африканския рог и Северна Африка за период от две години (2015—2017 г.) ([5]). Общо 19 452 души бяха разселени през първата, успешна схема на ЕС (86 % от поетите общо ангажименти).

(9) Съгласно втората схема на ЕС за презаселване ([6]) държавите членки се договориха да презаселят 50 039 лица, нуждаещи се от международна закрила, от Турция, Ливан и Йордания, както и от държави, разположени по маршрута през Централното Средиземноморие, подпомагайки най-вече механизмите за транзитно преминаване при кризисни ситуации, създадени от ВКБООН в Нигер (2017 г.) и Руанда (2019 г.). Схемата беше успешна, като бяха презаселени 43 827 лица (88 % от поетите ангажименти).

(10) С цел максимално увеличаване на броя на презаселванията и пълноценно използване на наличното финансиране държавите членки, които все още не са изпълнили изцяло ангажиментите си съгласно втората схема на ЕС за презаселване, имат възможност да направят това през 2020 г. и 2021 г., за да изпълнят поетите по-рано ангажименти.

(11) По силата на Изявлението на ЕС и Турция ([7]) до средата на септември 2020 г. бяха презаселени над 27 000 души ([8]). Държавите членки са презаселили от Турция още лица, нуждаещи се от международна закрила, посредством собствените си национални схеми.

(12) Необходимо е Съюзът да премине от специално създадени схеми за презаселване към схеми, които функционират въз основа на стабилна рамка, която гарантира, че схемите на Съюза за презаселване са устойчиви и предвидими. За тази цел Комисията предложи през 2016 г. Регламент за създаването на рамка на Съюза за презаселване ([9]), с който да бъдат предоставени безопасни и законни пътища за международна закрила на нуждаещите се, като част от основното преработване на системата на Съюза за предоставяне на убежище. През юни 2018 г. беше постигнато частично временно политическо споразумение, с което хуманитарният прием беше добавен към презаселването в приложното поле на предложения регламент. Бързото приемане на предложението е важен елемент за установяването на по-ефикасна, справедлива и стабилна политика на ЕС в областта на убежището и миграцията, включително стабилна рамка за презаселване.

([2]) https://www.unhcr.org/the-global-compact-on-refugees.html

([3]) ВКБООН получи ангажименти за презаселване от 29 държави през 2018 г. в сравнение с 35 държави през 2017 г.; броят на заминаванията с цел презаселване намаля от 65 100 през 2017 г. на 55 680 през 2018 г.

([4]) Препоръка (ЕС) 2015/914 на Комисията от 8 юни 2015 г. за Европейска схема за презаселване (ОВ L 148, 13.6.2015 г., стр. 32).

([5]) Заключения на представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, от 20 юли 2015 г.

([6]) Препоръка (ЕС) 2017/1803 на Комисията от 3 октомври 2017 г. относно увеличаването на законните пътища за лицата, нуждаещи се от международна закрила (ОВ L 259, 7.10.2017 г., стр. 21).

([7]) https://www.consilium.europa.eu/bg/press/press-releases/2016/03/18/eu-turkey-statement/

([8]) Тези презаселвания бяха частично отчетени по схемите на ЕС за презаселване, посочени в съображения 8 и 9.

([9]) COM (2016) 468 final.

(13) За да може презаселването да продължи до установяването на стабилна рамка, Комисията прикани държавите членки да обявят ангажиментите си за презаселване за 2020 г. по време на Деветия форум по въпросите на презаселването, който се проведе през юли 2019 г. Това беше направено въз основа на договорените приоритети за този период, както и в съответствие с прогнозите на ВКБООН за световните нужди от презаселване през 2020 г. и препоръките на ВКБООН за планиране от страна на ЕС на презаселването през 2020 г., в които бяха посочени 30 000 места за 2020 г. В резултат на това бяха получени ангажименти от държавите членки за малко под 29 500 презаселвания. Това значително равнище на общия ангажимент, което представлява над 50 % от всички места за презаселване, осигурени от държавите за ВКБООН за 2020 г., подчертава трайния ангажимент на държавите членки за предлагане на закрила, спасяване на човешки живот и предоставяне на надеждни алтернативи на незаконното придвижване.

(14) С оглед на прогнозите за световните нужди от презаселване през 2020 г., тригодишната стратегия на ВКБООН (2019—2021 г.) относно презаселването и допълнителните възможности и първия Глобален форум за бежанците (декември 2019 г.), този значителен ангажимент от страна на държавите членки утвърждава ролята на ЕС като световен лидер в сферата на презаселването.

(15) Изборът на приоритетни региони за презаселванията, които ще бъдат извършени съгласно процеса за поемане на ангажименти от 2020 г., е направен въз основа на прогнозите на ВКБООН за световните нужди от презаселване и необходимостта от продължаване на изпълнението на изявлението на ЕС и Турция от март 2016 г. Държавите членки следва да продължат да извършват презаселвания от Турция, Йордания, Ливан и ключови африкански държави, разположени по маршрута през Централното Средиземноморие или в посока към него, като Либия, Нигер, Чад, Египет, Етиопия и Судан. Освен това те следва да подпомагат механизмите за транзитно преминаване при кризисни ситуации в Нигер и Руанда и да предвидят места за спешни презаселвания. Изпълнението на изявлението на ЕС и Турция включва задействане на доброволната схема за хуманитарен прием с Турция, при положение че са изпълнени всички предварителни условия за това и че незаконното преминаване между Турция и ЕС е преустановено или поне е намаляло съществено и трайно.

(16) За да се помогне на държавите членки да изпълнят целта от 29 500 места през 2020 г., от бюджета на Съюза са предоставени около 300 милиона евро ([10]). Съгласно правилата на фонд „Убежище, миграция и интеграция“ държавите членки могат да получат поощрително плащане в размер на 10 000 евро на презаселено лице от приоритетни региони или особено уязвими групи и 6 000 евро за други презаселвания.

(17) Между януари и март 2020 г. бяха отчетени над 3 600 пристигания вследствие на презаселване в ЕС като част от процеса за поемане на ангажименти от 2020 г. Избухването на епидемията от коронавирус обаче причини сериозно нарушаване на операциите по презаселване. Държавите членки, ВКБООН и Международната организация по миграция (МОМ) временно преустановиха операциите от средата на март 2020 г. На 18 юни 2020 г. ВКБООН и МОМ обявиха, че възобновяват пътуванията с цел презаселване за бежанците ([11]). От лятото насам няколко държави членки започнаха постепенно да възобновяват дейността си по презаселване.

(18) Тази безпрецедентна световна заплаха за здравето и мерките за ограничаване на разпространението на вируса се отразиха съществено на всички операции и процедури, свързани с презаселването, хуманитарния прием и общностното спонсориране. Стана ясно, че за да може да се постигне максимален ефект от предприетите мерки, е нужна координация от страна на ЕС.

(19) В своите Насоки относно прилагането на съответните разпоредби на ЕС в областта на процедурите за предоставяне на убежище и връщане и относно презаселването ([12]) Комисията призова държавите членки да продължат да проявяват солидарност с нуждаещите се от международна закрила и с държавите извън ЕС, приемащи голям брой бежанци, като обезпечат, доколкото е възможно, непрекъснатостта на процедурите, свързани с презаселването. Тя прикани държавите членки да обмислят нови начини на работа, като например провеждането на събеседвания от разстояние или презаселването по документи. Европейската служба за подкрепа в областта на убежището (EASO) бързо предостави оперативна подкрепа, като организира поредица от тематични онлайн срещи като част от мрежата за презаселване и хуманитарен прием.

(20) Осъзнавайки отрицателното отражение на пандемията от коронавирус върху изпълнението на ангажиментите, поети в процеса за поемане на ангажименти от 2020 г., Комисията взе решение да удължи срока за изпълнение след 2020 г., за да предостави на държавите членки достатъчно време да изпълнят изцяло ангажиментите си. Поради това първоначалната едногодишна програма ще бъде преобразувана в двегодишна програма, обхващаща периода 2020—2021 г., през който държавите членки следва да изпълнят ангажимента за 29 500 презаселвания. Освен това държавите членки се приканват да обмислят възможността за допълнителни национални програми за презаселване, финансирани от съответната държава, ако е възможно.

([10]) Финансовото подпомагане съчетава бюджетни кредити за 2019 и 2020 г., които бяха отпуснати на държавите членки на два транша.

([11]) https://www.unhcr.org/news/press/2020/6/5eeb85be4/joint-statement-un-refugee-chief-grandi-ioms-vitorino-announce-resumption.html?query=resettlement resumption

([12]) C (2020) 2516 final.

(21) За да може извършваното от ЕС презаселване да продължи безпроблемно след преустановяването му вследствие на пандемията от коронавирус, от 2022 г. нататък следва да се обмислят нови програми за презаселване, като се вземат под внимание финансовите средства, заделени за фонд „Убежище и миграция“ за периода 2021—2027 г. с цел подпомагане на изпълнението на ангажиментите на държавите членки. Амбицията на Съюза продължава да бъде за стабилно увеличаване на броя на презаселените лица през следващите години.

(22) Освен финансовата подкрепа от ЕС съществуват и различни други мерки, с които се оказва помощ на държавите членки при презаселването на хора. Целта на EASO е да помогне на държавите членки да изпълнят ангажиментите си за презаселване. Механизмът за подкрепа на презаселването в Истанбул, който функционира от април 2019 г. (пилотна фаза), подпомага усилията на държавите членки за презаселване от Турция. Освен това мрежата за презаселване и хуманитарен прием под егидата на EASO, която функционира от януари 2020 г., насърчава сътрудничеството и обмена на знания между държавите членки, като акцентът е поставен върху свързани с ЕС теми. Мрежата беше основният форум, позволяващ на държавите членки да обсъдят отражението на пандемията от коронавирус чрез обмен на информация и взаимно обучение.

(23) Освен това в съответствие с тригодишната стратегия на ВКБООН (2019—2021 г.) относно презаселването и допълнителните възможности е целесъобразно да се насърчава създаването или използването на модели на хуманитарен прием и на допълнителни други възможности като средства за прием, за да се увеличи броят на предлаганите по безопасен и законен път места в допълнение към презаселването.

(24) Предлаганият регламент за рамка на Съюза за презаселване предвижда предоставяне на финансиране на държавите членки за хуманитарен прием.

(25) В държавите членки и в страни извън ЕС вече се наблюдава дълга поредица от обещаващи резултати, които отразяват разнообразието на моделите на хуманитарен прием и могат да бъдат повторени или доразвити и в други държави членки.

(26) Няколко държави членки приложиха схеми за общностно спонсориране ([13]), които могат да подкрепят презаселването, хуманитарния прием и допълнителни други възможности. Във всеки случай частни спонсори, групи от частни лица или организации с нестопанска цел могат да играят структурна роля при посрещането и интегрирането на нуждаещите се от международна закрила.

(27) В контекста на презаселването схемите за общностно спонсориране могат да помогнат на държавите членки да увеличат броя на местата за презаселване и успешно да интегрират бежанците в гостоприемни приемащи общности. Частните спонсори обикновено предоставят финансова, практическа и морална подкрепа за приемането или интегрирането на бежанци въз основа на солидно партньорство между държавата и организации на гражданското общество, частни лица или групи от частни лица. Както стана ясно от проведеното през 2018 г. проучване относно осъществимостта и добавената стойност на схемите за спонсорство ([14]), моделите на общностно спонсориране могат да бъдат под множество различни форми. В зависимост от тяхната структура и цел те спомагат за увеличаване на броя на местата за приемане на нуждаещи се от закрила, дават възможност за по-бързо и по-ефикасно интегриране, засилват обществената подкрепа за бежанците и презаселването и допринасят за предотвратяване на незаконното по-нататъшно придвижване на презаселени лица.

(28) Освен презаселването други форми на общностно спонсориране, които могат да послужат като модел, са наричаните от някои държави членки и частни организации „хуманитарни коридори“, а именно моделът на общностно спонсориране, който организации на верска основа прилагат понастоящем в Италия, Франция и Белгия в сътрудничество със съответните национални правителства. При този модел частните спонсори участват във всички етапи от процеса на приемане — от идентифицирането на нуждаещите се от международна закрила до преместването им в съответната държава членка. Те се заемат също така с приемането и интегрирането и поемат свързаните с тях разходи. От 2016 г. насам повече от 2 700 нуждаещи се от международна закрила са пристигнали в Европа по този начин, основно в Италия и Франция. Подробните правила за сътрудничеството между държавата и частните спонсори често са посочени в меморандуми за разбирателство.

(29) Предвид ползите от общностното спонсориране, по отношение на него Съюзът следва да насърчи още повече установяването на подход на ЕС, който се основава на съществуващия опит на държавите членки и в който участва Европейската служба за подкрепа в областта на убежището (EASO). Съюзът ще продължи да подкрепя изграждането на капацитет на участниците от гражданското общество, които са ангажирани в схеми за общностно спонсориране; освен това той насърчава транснационалния обмен на знания с цел разширяване на съществуващите програми за общностно спонсориране и създаване на нови програми, включително в държави членки, които все още не са прилагали такива схеми. В тази връзка през 2019 г. Комисията отправи специална покана за представяне на предложения по линия на програмата за действия на Съюза по фонд „Убежище, миграция и интеграция“ (ФУМИ) ([15]).

([13]) В някои страни те се наричат също схеми за частно спонсориране.

([14]) https://op.europa.eu/fr/publication-detail/-/publication/1dbb0873-d349-11e8-9424-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-114630059

([15]) Покана за представяне на предложения за 2019 г. AMIF-2019-AG-Call, тема 1: Насърчаване на интеграцията на лица, нуждаещи се от закрила, чрез схеми за частно спонсориране.

Насърчаването на допълнителни възможности за хората, нуждаещи се от закрила, и за тяхната по-нататъшна интеграция е сред темите, включени в поканата за представяне на предложения за транснационални действия в областта на убежището, миграцията и интеграцията по работната програма за 2020 г. на фонд „Убежище, миграция и интеграция“ ([16]).

(30) Пандемията от коронавирус засегна и схемите за общностно спонсориране. В своите насоки относно прилагането на съответните разпоредби на ЕС в областта на процедурите за предоставяне на убежище и за връщане, както и относно презаселването, Комисията насърчи държавите членки да не затварят каналите за комуникация със спонсорите, да ги информират за развитието на ситуацията и да продължат да финансират набирането на персонал и скрининга с цел да се увеличи наличието на бъдещи възможности за прием.

(31) Както беше подчертано от ВКБООН, събирането на семейството е широко признато като ключов фактор за успешната интеграция в приемащата държава. Принудително разселените лица, нуждаещи се от международна закрила, често са изправени пред редица предизвикателства във връзка с правото на събиране на семейството, например продължителни и тежки административни процедури ([17]). Това може да доведе до опити за заобикаляне на правилата чрез опасна незаконна миграция. За да се улесни достъпът до правото на събиране на семейството в съответствие с Директивата относно събирането на семейството ([18]), държавите членки се насърчават да въведат програми за подпомагане на събирането на семейството, които да подобрят достъпа до информация и да опростят процеса на кандидатстване за виза. Освен това по отношение на случаите, които не попадат в обхвата на Директивата относно събирането на семейството, държавите членки се приканват да създадат програми за хуманитарен прием, като например спонсориране, насочено към семейството.

(32) За да се използват уменията, квалификациите и мотивацията на нуждаещите се от международна закрила, следва да се проучат и допълнителни други възможности за прием, като образование или работа. Няколко държави членки подкрепят програми, които улесняват достъпа до съществуващи законни начини за нуждаещите се от международна закрила, например студенти или работници. Държавите членки се насърчават да използват в рамките на тези процедури Инструмента на ЕС за съставяне на профил на уменията за граждани на трети държави. Този специален онлайн инструмент помага да се картографират и документират уменията и квалификациите на хората с мигрантски произход ([19]).

(33) Счита се, че под три процента от бежанците по света имат достъп до висше образование ([20]). Дори когато притежават уменията и нужните знания, те често не разполагат със съответната информацията и финансови средства, за да кандидатстват за програми за университетско обучение или следдипломна квалификация в рамките на Съюза. Държавите членки следва да обмислят подобряване на достъпа до университетите за младите хора, нуждаещи се от международна закрила, и по този начин да улеснят приемането им за студенти на своята територия. Подобни инициативи може да се нуждаят от проактивен процес на подбор в държави извън ЕС, езиково обучение, гъвкавост по отношение на критериите за прием в програми за обучение, стипендии и специални мерки за интеграция при пристигането на студентите. След дипломирането си студентите, които желаят да останат в съответната държава членка в съответствие с Директива (ЕС) 2016/801 на Европейския парламент и на Съвета ([21]), следва да се възползват от професионално ориентиране и помощ при търсенето на работа.

(34) За да улесни изпълнението на тези програми, Комисията ще насърчава партньорското обучение и обмена на опит между държавите членки и ще проучи възможностите за финансова подкрепа от ЕС при разработването и разгръщането на тези възможности за студентите.

(35) Държавите членки следва допълнително да обмислят възможността да работят в партньорство с частния сектор, работодателите, синдикатите и гражданското общество за разработването на иновативни схеми за международна трудова мобилност на нуждаещите се от закрила.

(36) Заедно с мрежата за презаселване и хуманитарен прием EASO ще помогне на държавите членки да изготвят и изпълнят програми за хуманитарен прием и допълнителни други възможности.

([16]) Решение за изпълнение на Комисията от 26 юни 2020 г. относно финансирането на дейности на Съюза в рамките на фонд „Убежище, миграция и интеграция“ и приемането на работната програма за 2020 г.: https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/financing/fundings/migration-asylum-borders/asylum-migration-integration-fund/union-actions/docs/c4223-annex-decision-amif-awp-2020.pdf.

([17]) https://www.unhcr.org/uk/protection/basic/5f5743f84/families-together-family-reunification-for-refugees-in-the-european-union.html

([18]) Директива 2003/86/ЕО на Съвета от 22 септември 2003 г. относно правото на събиране на семейството (ОВ L 251, 3.10.2003 г., стр. 12).

([19]) https://ec.europa.eu/migrantskills/#/

([20]) По прогнозни данни на ВКБООН: https://www.unhcr.org/tertiary-education.html

([21]) Вж. член 25 от Директива (ЕС) 2016/801 на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2016 г. относно условията за влизане и пребиваване на граждани на трети държави с цел провеждане на научно изследване, следване, стаж, доброволческа дейност, програми за ученически обмен или образователни проекти и работа по програми „au pair“ (ОВ L 132, 21.5.2016 г., стр. 21), член 25.

(37) Когато изпълняват програми за презаселване, хуманитарен прием и допълнителни други възможности, държавите членки следва да вземат предвид задълженията, определени в Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания.

(38) За да се осигури мониторинг на прилагането на схемите на ЕС за презаселване през 2020 г. и 2021 г., държавите членки следва, при поискване, да докладват на Комисията относно лицата, презаселени на тяхната територия в съответствие с поетите ангажименти, като посочат държавата, от която лицето е било презаселено. Комисията ще наблюдава също така различните проекти и програми за хуманитарен прием, изпълнявани в държавите членки, за да има постоянен общ поглед над всички законни пътища за нуждаещите се от международна закрила и над броя на предлаганите по тези канали места.

(39) Адресати на настоящата препоръка следва да са държавите членки. Асоциираните по регламента „Дъблин“ държави са приканени да дадат своя принос за общоевропейските усилия за презаселване, както и за общите усилия във връзка с осигуряването на допълнителни други възможности,

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ПРЕПОРЪКА:

УВЕЛИЧАВАНЕ НА БРОЯ НА ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ, АНГАЖИРАНИ С ПРЕЗАСЕЛВАНЕ И ХУМАНИТАРЕН ПРИЕМ

1. Държавите членки следва да допринасят за осигуряването на законни пътища за нуждаещите се от международна закрила в дух на международна солидарност с първите страни на убежище или страните на транзитно преминаване и да укрепват солидарността помежду си.

ЗАСИЛВАНЕ НА ДЕЙСТВИЯТА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ В КОНТЕКСТА НА ПАНДЕМИЯТА ОТ КОРОНАВИРУС И УВЕЛИЧАВАНЕ НА ПРЕЗАСЕЛВАНЕТО В СРЕДНОСРОЧЕН ПЛАН

2. Въз основа на опита, натрупан при прилагането на предишните схеми на ЕС за презаселване, и с цел да се подсигури преходът между тези схеми и стабилната рамка на Съюза за презаселване, държавите членки се приканват да постигнат целта за презаселване, заложена в рамките на процеса за поемане на ангажименти от 2020 г., за най-малко 29 500 души, нуждаещи се от международна закрила, от държави извън ЕС за период от две години (от 1 януари 2020 г. до 31 декември 2021 г.).

3. Държавите членки се приканват да изпълнят ангажиментите си, поети в рамките на процеса за поемане на ангажименти от 2020 г., толкова бързо, колкото е практически осъществимо с оглед на въздействието на пандемията от коронавирус. Те се насърчават да обмислят иновативни начини на работа и да приспособят своите процедури към променящата се действителност на място, включително в първите страни на убежище.

4. Държавите членки, които не са изпълнили изцяло своите ангажименти по схемата на ЕС за презаселване за периода 2018—2019 г. ([22]), се насърчават да изпълнят тези ангажименти през 2020 г. и 2021 г. в съответствие с националните си програми по ФУМИ.

5. През 2020 г. и 2021 г. държавите членки следва да продължат дейностите, свързани с презаселването, доколкото това е възможно в контекста на пандемията от коронавирус, и да съсредоточат своите ангажименти върху:

   а) осигуряването на непрекъснато презаселване от Турция на сирийски граждани и граждани на трети държави, както и на лица без гражданство, разселени в резултат на конфликта в Сирия, за да се подкрепи изпълнението на изявлението на ЕС и Турция от март 2016 г.; това включва задействането на доброволната схема за хуманитарен прием, при положение че са изпълнени всички предварителни условия за това и че незаконното преминаване между Турция и ЕС е преустановено или поне е намаляло съществено и трайно;

   б) осигуряването на непрекъснато презаселване от Ливан и Йордания;

   в) допринасянето за непрекъснатото стабилизиране на обстановката в Централното Средиземноморие чрез презаселването на нуждаещи се от закрила от Либия, Нигер, Чад, Египет, Етиопия и Судан, включително чрез подкрепа за временните механизми на ВКБООН за спешно евакуиране на най-уязвимите групи мигранти от Либия, които се намират в Нигер и Руанда.

([22]) Препоръка (ЕС) 2017/1803.

6. Държавите членки се приканват да проявят гъвкавост при реагирането на спешните нужди от презаселване в световен мащаб. Те се призовават да изпълнят възможно най-голям брой ангажименти за презаселване и да използват пълноценно предоставените им средства. Те следва да изпълняват своите програми за презаселване в тясно сътрудничество с ВКБООН и с подкрепата на EASO, когато е целесъобразно.

7. За да може операциите по презаселване да се провеждат непрекъснато и да се увеличат отново след смущенията, причинени от пандемията от коронавирус, държавите членки се приканват да дадат своя принос за бъдещите програми на ЕС за презаселване. Те се приканват да разширят своите съществуващи програми за презаселване и да възобновят предишните такива или да създадат нови програми за презаселване, за да увеличат броя на местата за прием, предназначени за нуждаещите се от международна закрила, когато отново стане възможно да се извършват презаселвания при безопасни за всички участници условия.

ОСИГУРЯВАНЕ НА ПРОГРАМИ ЗА КАЧЕСТВЕНО ПРЕЗАСЕЛВАНЕ

8. Държавите членки следва да гарантират, че всички етапи от процеса на презаселване се осъществяват в съответствие със стандарт за високо качество, и по-специално (дистанционно) ориентиране преди заминаването и информиране след пристигането. Те се приканват да осигурят подходящ и достатъчен капацитет за прием, като вземат предвид по-големите опасения за здравето, за да се гарантира бързото пристигане на избраните лица в Европа.

9. Държавите членки се насърчават да изготвят специални и ефективни програми за интеграция и социално приобщаване на презаселените лица, които вземат предвид по-специално уязвимостта. Те се приканват да работят в тясно сътрудничество с гражданското общество и приемащите общности, за да въведат или разширят схемите за общностно спонсориране на презаселването, насочени към ефективната, по-качествена и по-бърза интеграция на презаселените бежанци в приемащите общества.

10. Държавите членки следва да въведат вътрешни програми за мониторинг и оценка с цел измерване на ефикасността и ефективността на своите схеми за презаселване и на съответните програми за интеграция.

НАСЪРЧАВАНЕ НА ХУМАНИТАРНИЯ ПРИЕМ

11. Държавите членки се приканват да увеличат броя на приеманите на своята територия уязвими лица, нуждаещи се от международна закрила. Освен презаселването те следва да обмислят по-специално създаването или разширяването на други форми на законни пътища за уязвимите лица, нуждаещи се от международна закрила.

12. Също така държавите членки се призовават да улеснят достъпа до правото на събиране на семейството, като въведат програми за подпомагане на събирането на семейството, предлагащи по-добър достъп до информация и опростен процес на кандидатстване. Освен това те се приканват да осигурят възможности за приемането на членове на семействата на лица, ползващи се с международна закрила, чрез програми за хуманитарен прием, като например схеми за спонсориране, насочени към семейството.

13. Държавите членки се приканват да дадат своя принос за установяването на подход на ЕС за общностно спонсориране, като се опират на широкия набор от модели на хуманитарен прием, за да изготвят програми за прием според съответните си национални приоритети, както и да вземат предвид приоритетите и интересите на ЕС в областта на външните отношения.

14. Държавите членки се приканват да си сътрудничат тясно с гражданското общество, за да въведат или разширят схемите за общностно спонсориране като хуманитарен начин за приемане, който се характеризира с участието на частни спонсори, групи от частни лица или организации с нестопанска цел на различни етапи от програмата — от идентифицирането на нуждаещите се от международна закрила в съответната държава извън ЕС до интегрирането им след тяхното пристигане.

15. При разработването на тези схеми за общностно спонсориране държавите членки и техните партньори следва да определят прозрачни и недискриминационни критерии за подбор на нуждаещите се от международна закрила. От началото на програмата те следва да гарантират, че съответните роли и отговорности на гражданското общество и правителството са ясно определени на етапа преди заминаването и след пристигането. Държавите членки продължават да носят отговорност за проверките за сигурност и процедурите за прием и е необходимо те да гарантират, че са въведени подходящи защитни мерки и предпазни мрежи.

16. Държавите членки се приканват да въведат или разширят схемите за общностно спонсориране, които имат за цел да осигурят по-добро и по-бързо интегриране и социално приобщаване на лицата, на които е предоставена международна закрила, в приемащите общества, и да повишат обществената подкрепа чрез създаването на по-гостоприемни и приобщаващи общества.

17. Държавите членки се насърчават да не затварят каналите за комуникация с частните спонсори по време на пандемията от коронавирус и след това, както и да запазят ангажимента на частните спонсори за активно подпомагане на схемите за спонсориране.

18. Държавите членки се приканват да използват различните възможности за съфинансиране от ЕС за насърчаване на схемите за общностно спонсориране.

НАСЪРЧАВАНЕ НА ДОПЪЛНИТЕЛНИ ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА НУЖДАЕЩИТЕ СЕ ОТ МЕЖДУНАРОДНА ЗАКРИЛА ВЪВ ВРЪЗКА С ОБРАЗОВАНИЕТО И РАБОТАТА

19. Държавите членки се насърчават да разработват и подкрепят програми, които улесняват достъпа до други съществуващи законни начини за нуждаещите се от международна закрила, като използват, когато това е уместно, инструментите на ЕС за картографиране и документиране на техните умения и квалификации. Държавите членки се насърчават също така да предоставят достъп до пазара на труда, включително чрез програми за стимулиране на активността (например за преквалификация и повишаване на квалификацията), на възможно най-ранен етап. За да се улесни интеграцията на пазара на труда, държавите членки следва да работят в тясно сътрудничество със социалните партньори.

20. Държавите членки следва да обмислят как да се подобри достъпът на младите хора, нуждаещи се от международна закрила, до университетите, като им бъде осигурена възможност да станат студенти в зависимост от техните специфични нужди. В тясно сътрудничество с университетите държавите членки биха могли да обмислят създаването на специални програми, които биха могли да включват специален, по-гъвкав процес на академичен подбор, финансова подкрепа и адаптирани езикови курсове, или да разширят съществуващите си инициативи. Те следва да осигурят професионално ориентиране и да съдействат на дипломантите, които желаят да останат в съответната държава членка, да си потърсят работа.

21. Държавите членки следва да обмислят възможността да работят в партньорство с частния сектор и работодателите за разработването на иновативни схеми за международна трудова мобилност на нуждаещите се от международна закрила, без това да засяга техните права на закрила.

22. Държавите членки се приканват да дадат своя принос за установяването на подход на ЕС за общностно спонсориране, за да подкрепят допълнителните възможности за образование и работа за нуждаещите се от международна закрила.

ЗАСИЛВАНЕ НА СЪТРУДНИЧЕСТВОТО МЕЖДУ ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ И НАСЪРЧАВАНЕ НА ПРЕЗАСЕЛВАНЕТО НА СВЕТОВНО РАВНИЩЕ

23. За да извлекат полза от и да използват потенциала на сътрудничеството и координацията на равнище ЕС в областта на презаселването, хуманитарния прием, общностното спонсориране и допълнителните възможности, държавите членки се приканват да участват в мрежата на EASO за презаселване и хуманитарен прием и се насърчават да допринасят активно за нейните заседания и дейности.

24. Държавите членки следва да си сътрудничат в рамките на мрежата на EASO за презаселване и хуманитарен прием, за да улеснят своевременното и безпроблемно възобновяване на презаселването след премахването на ограниченията, свързани с пандемията от коронавирус, и да разработят нови начини на действие и нови процедури за повишаване на устойчивостта на операциите по презаселване в средносрочен план.

25. За да може обхватът на презаселването в световен мащаб да се разшири допълнително, държавите членки следва да си сътрудничат с държавите извън ЕС и да им съдействат за изготвянето на техни програми за презаселване чрез изграждане на капацитет и споделяне на опит и най-добри практики и въз основа на експертния опит на EASO и в сътрудничество с ВКБООН и МОМ.

МОНИТОРИНГ

26. При поискване държавите членки следва да съобщават на Комисията броя на презаселените на тяхна територия лица в съответствие с поетите от тях ангажименти, като посочват държавите, от които те са били презаселени.

27. Държавите членки следва да информират Комисията за приемането чрез схеми за хуманитарен прием и чрез допълнителни други възможности.

ФИНАНСОВА ПОДКРЕПА

28. Държавите членки следва да използват пълноценно финансовата подкрепа, осигурена от фонд „Убежище, миграция и интеграция“ за остатъка от периода на неговото изпълнение, за да изпълнят поетите ангажименти за презаселване с цел да гарантират, че всички етапи на процеса на презаселване, посочени в настоящата препоръка, се осъществяват в съответствие със стандарт за високо качество.

29. Държавите членки следва също така да използват пълноценно други възможности за финансиране от ЕС, за да подпомогнат и подобрят презаселването, хуманитарния прием и допълнителните други възможности, които са на разположение на нуждаещите се от международна закрила, както и тяхното интегриране и социално приобщаване в приемащите общества, по-специално Европейския социален фонд и Европейския фонд за регионално развитие според съответните им цели.

АДРЕСАТИ

Адресати на настоящата препоръка са държавите членки.

Съставено в Брюксел на 23 септември 2020 година.

За Комисията
Ylva JOHANSSON
Член на Комисията

ПРИЛОЖЕНИЕ

Презаселване — ангажименти за 2020 г.

Държава членка	Общ брой места — 2020 г.
Белгия	758
България (*)	[25]
Чехия	
Дания	
Германия	5 500
Естония	
Ирландия	994
Гърция	
Испания	1 000
Франция	5 200
Хърватия	100
Италия	700
Кипър	
Латвия	
Литва	18
Люксембург (*)	[50]
Унгария	
Малта (*)	[20]
Нидерландия	1 902
Австрия	
Полша	
Португалия	1 150
Румъния	200
Словения	
Словакия	
Финландия	850
Швеция	5 114
Обединено кралство	6 000
ОБЩО	**29 487**

(*) Изпълнение на ангажиментите от предишната схема (които не са зачислени към процеса на поемане на ангажименти от 2020 г.)